

UNIWERSYTET MEDYCZNY IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU

FAKTY

DWUMIĘSIĘCZNIK
INFORMACYJNY NR 1-2/2012

UIMP

A portrait of a middle-aged man with short, light-colored hair, wearing glasses, a dark suit jacket, a light blue shirt, and a blue patterned tie. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a neutral, light-colored wall with a dark red vertical element on the left side.

**MODERATOR
ZMIAN,
PIERWSZY WŚRÓD
RÓWNYCH**

DOKTORAT HONORIS CAUSA DLA PROFESORA ROMANA KALISZANA

13

13 kwietnia w sali Lubrańskiego odbyło się uroczyste nadanie tytułu doktora honoris causa prof. dr. hab. Romanowi Kaliszanowi. Wszystkich gości uroczyste powitał rektor Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu prof. dr hab. Jacek Wysocki.

Mówił o ścisłych związkach łączących prof. Kaliszana z naszą uczelnią, a także o Jego przywiązaniu do Wielkopolski, z której pochodzi.

Laureat tytułu doktora honoris causa prof. Roman Kaliszana

Laudację wygłosił prof. dr hab. Zenon Kokot, kierownik Katedry i Zakładu Chemii Nieorganicznej i Analitycznej UM, prorektor ds. współpracy z zagranicą. Profesor przedstawił drogę naukową Laureata, jego wybitny dorobek naukowy. Podkreślił, powołując się na recenzentów, że prof. Roman Kaliszana należy do ścisłego grona najwybitniejszych obecnie naukowców polskich, zaś w dziedzinie technik chromatograficznych zalicza się do liderów w skali światowej oraz, że osiągnąwszy znakomitą pozycję naukową jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych postaci nauki polskiej na świecie i jest jej ambasadorem.

Prof. Roman Kaliszana jest Wielkopolaninem, urodzonym 23 grudnia 1945 roku w Przybysławiu, niedaleko Jarocina. Liceum ogólnokształcące ukończył w Gostyniu. Jest absolwentem dwóch kierunków studiów – farmacji na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej w Gdańsku (1968 r.) oraz fizyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Gdańskiego (1973 r.).

Dziś jest powszechnie uznanym wybitnym polskim uczonym, którego osiągnięcia i autorytet są niepodważalne i wysoko cenione w międzynarodowym środowisku naukowym. Współpracuje z zatrudnionymi na naszym Wydziale Farmaceutycznym uczonymi, wygłasza referaty na konferencjach i recenzuje liczne prace, rozprawy

oraz wnioski o stopnie i tytuły naukowe – tym samym bierze udział w rozwoju farmacji poznańskiej.

Dowodem wybitnej roli naukowej profesora Kaliszana jest powołanie Go na członka korespondenta Polskiej Akademii Nauk (1998) i Polskiej Akademii Umiejętności (2009), członka ScanBalt Academy of the Baltic Sea Region University Network (2006) oraz na członka zagranicznego Akademii Nauk i Sztuki Wojwodiny (Serbia) (2010).

Uznaniem pozycji i autorytetu profesora Kaliszana w nauce światowej są liczne zaproszenia do rad redakcyjnych czasopism, członkostwo wielu towarzystw naukowych oraz ważne i prestiżowe nagrody i wyróżnienia naukowe: Nagroda Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (tzw. Polski Nobel – 2003), Nagroda Interdyscyplinarna Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2009), Nagroda Naukowa Prezesa Rady Ministrów RP (1997) a także liczne doroczne naukowe nagrody ministerialne.

Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne otrzymał odznaczenia państwowe oraz liczne medale wielu towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych. Uroczystość wręczenia dyplomu doktora honoris causa przebiegała w bardzo miłej atmosferze. Laureatowi towarzyszyła bowiem żona, której serdecznie dziękował za wsparcie, synowie z rodzinami, a także wielu przyjaciół z Gdańska, Torunia, Warszawy, Lublina i Bydgoszczy.

Laudację wygłasza prof. Zenon Kokot

Rektor prof. Jacek Wysocki prezentuje dyplom doktora honoris causa

Żona i rodzina prof. Romana Kaliszana

s. 6

s. 16

s. 18

s. 20

Wywiad

Moderator zmian,
pierwszy wśród równych.....4

Fakty

Wybory władz uczelni.....6
Dla studentów potrzebujących wsparcia.....7
Odznaczeni Krzyżem Kawalerskim.....7
Prestżowe wyróżnienie
dla profesora Marka Jemielitego.....8
Makrofagi z filcu.....8
Nowości w chorobach wewnętrznych.....9
Wykorzystać szansę, sprostać wyzwaniom.....9
Repetytorium pulmonologiczne.....10
Odkrywanie tajemnic mózgu.....11
Najnowsze osiągnięcia w chirurgii.....12
Kongres w sercu Toskanii.....13
Na nartach w Cavalese.....14
Diamentowe granty i nagrody Prezesa
Rady Ministrów.....15
Medyczne laboratorium diagnostyczne.....15

Dydaktyka, praktyka

XV Poznański Festiwal Nauki i Sztuki.....16
Ochrona środowiska jako element
ochrony zdrowia.....18
Osteoplast lider innowacyjności.....20
Książki Wydawnictwa
Naukowego UM.....22
Nominacje profesorskie, habilitacje,
doktoraty.....23

Szanowni Państwo,

z przyjemnością oddaję do Państwa rąk nieco odmieniony magazyn FAKTY UMP. Mam nadzieję, że zmiany, których dokonaliśmy znajdą Państwa akceptację. Tak się składa, że wraz z wyborami władz uczelni, co jest zawsze pewnego rodzaju „nowym otwarciem”, i ja – jako osoba odpowiedzialna za redagowanie FAKTÓW UMP – dołączam do grona społeczności akademickiej. Bardzo się z tego cieszę, ale traktuję to również jako niezwykle ważne wyzwanie. Wykorzystując moje doświadczenie dziennikarskie i redakcyjne, chciałabym redagować FAKTY tak, by były odzwierciedleniem bogactwa uczelnianych wydarzeń, forum wymiany myśli oraz prezentacji wybitnych i ciekawych osobowości, których na naszej uczelni nie brakuje.

W wywiadzie, którego po wyborze na stanowisko rektora udzielił FAKTOM profesor Jacek Wysocki, zawarta jest idea, która całej społeczności Uniwersytetu powinna być bliska – to dbałość o jakość pracy, wzajemnych relacji, lojalność wobec uczelni. Będę się starała, by FAKTY UMP pomagały w takiej identyfikacji z miejscem pracy lub nauki, ale żeby były również narzędziem promocji uczelni.

Liczę na Państwa współpracę. Tymczasem zapraszam do lektury! Wierzę, że różnorodność zaprezentowanych faktów bogato ilustrowanych zdjęciami, nowa oprawa graficzna, to kierunek rozwoju pisma, który znajdzie Państwa aprobatę.

HELENA
CZECHOWSKA

Klinika Kardiochirurgii Dziecięcej Katedry Kardio-Torakochirurgii
Uniwersytetu Medycznego im. K.Marcinkowskiego zaprasza na wykład pt.

„Cardiovascular Organogenesis”

wykład wygłosi

Prof. Beat H. Walpoth

Kierownik „Geneva Cardio-Vascular Research Group” z Kliniki Chirurgii
Sercowo-Naczyniowej Wydziału Medycznego Uniwersytetu w Genewie.

Wykład odbędzie się 22 maja 2012 r. o godz. 17:00
w Sali B Centrum Kongresowo-Dydaktycznego przy ul. Przybyszewskiego 37

Fakty UMP

Dwumiesięcznik informacyjny Nr 1-2/2012, Rok XIII, ISSN 1899-2978

Redaktor naczelna: Helena Czechowska

Współpraca: Exemplum (opracowanie komputerowe),

Dominika Bazan (dział promocji), Mirosław Baryga (fotografie)

Adres redakcji: DS Aspinyka, ul. Rokietnicka 6, 60-806 Poznań

tel./fax.: 061 658 41 03, e-mail: fakty@ump.edu.pl

Wydawca: Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

ul. Fredry 10, 61-701 Poznań

Druk: Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak, Poznań

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Numer zamknięto 25 kwietnia 2012, nakład 800 egz.

© Copyright by Fakty UMP, UMP

MODERATOR ZMIAN, PIERWSZY WŚRÓD RÓWNYCH

ROZMOWA Z REKTOREM UNIWERSYTETU
MEDYCZNEGO IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO,

**PROF. DR. HAB.
JACKIEM WYSOCKIM.**

Panie Rektorze, w wyborach na stanowisko rektora nie miał Pan kontrkandydata. Spośród 195 elektorów 191 było za Pana ponownym wyborem na drugą kadencję. To był właściwie „plebiscyt”. Wygrany w takim stylu – stanowi dowód ogromnego zaufania całej społeczności akademickiej.

Tak, ten wynik traktuję przede wszystkim jako wielkie zobowiązanie i postaram się tego kredytu zaufania nie roztrwonić. Traktuję ten wynik także jako akceptację mojej pracy w minionej kadencji. Starąłem się wdrażać rozwiązania sprawiedliwe, przedyskutowane i uzgodnione z ludźmi których dotyczyły, nie zaskakiwać z dnia na dzień kontrowersyjnymi pomysłami. Moje zarządzanie Uniwersytem polegało i będzie polegać na pracy zespołowej, na doskonaleniu przepływu informacji i komunikacji międzyludzkiej. Nasza uczelnia to 8 tysięcy studentów, 2 tysiące pracowników i 7 tysięcy pracowników szpitali. Nie może być więc mowy o jednoosobowym zarządzaniu. Moją rolą jest jak

najlepsze pokierowanie zmianami, które muszą się dokonywać i pozyskiwanie w tym dziele sojuszników, którzy z sukcesem te zmiany wprowadzą.

W programie wyborczym, poinformował Pan o przejęciu od miasta 7,5 hektara gruntu przy ulicy Karpia, są jeszcze tereny do zagospodarowania przy ulicach Rokietnickiej i Bukowskiej, przy Przybyszewskiego, są także grunty przeznaczone pod rozbudowę szpitala. Czy w obecnej sytuacji gospodarczej uczelnia będzie miała możliwość ich efektywnego wykorzystania?

Swoją rolę jako rektora uczelni w tej dziedzinie widzę w dwóch aspektach: w perspektywie jednej kadencji, czyli tego co chciałbym zrobić przez najbliższe cztery lata, ale także w perspektywie dziesięciu, może nawet dwudziestu najbliższych lat. Muszę więc myśleć o tym co „tu i teraz”, ale także przygotować grunt, w sensie dosłownym i w przenośni dla moich następców. Po to, żeby mieli szanse realizować swoje wizje rozwoju

uczelni. Grunty przy ulicy Karpia przejęliśmy od Agencji Nieruchomości Rolnych za „złotówkę”, a są one dużym kapitałem na przyszłość. W centrum miasta, w rejonie ulic Bukowskiej i Rokietnickiej powstaje właściwie – co już widać – nasz uniwersytecki campus. Centrum Kongresowo Dydaktyczne, Collegium Stomatologicum, biblioteka, domy akademickie, nowe Centrum Biologii Medycznej, a w perspektywie Zachodnie Centrum Chorób Serca i Naczyń (obecnie walczymy o pieniądze na projekt) i cztery szpitale kliniczne zlokalizowane bardzo blisko, stworzą bazę dla naszej pracy w przyszłości. Pozwoli to zrezygnować z niektórych budynków, których modernizacja byłaby bardzo kosztowna i nie zawsze odpowiadająca naszym potrzebom.

W tej strategii rozwoju uczelni mieści się przejęcie Szpitala 111. Czy uczelni potrzebny jest kolejny szpital?

Baza własna uczelni jest za mała dla szkolenia studentów. Współpracowaliśmy w tej dziedzinie ze szpitalami publicznymi. Było to dla uczelni dość kosztowne, a i same te szpitale do współpracy podchodzą niezbyt chętnie. A przekształcenie szpitali w spółki, grozi jej kompletnym załamaniem. Stąd decyzja o przejęciu szpitala 111. Będziemy mieli swoją bazę dydaktyczną, a jednocześnie pomnożyliśmy majątek uczelni. Wprawdzie szpital przejęliśmy zadłużony, ale mamy pomysły, jak odzyskać jego płynność finansową. Mamy odpowiednią kadrę. To pozwoli nam zwiększyć zakres usług, wprowadzić takie specjalistyczne procedury, na które pozyskamy pieniądze z kontraktów NFZ. Chcemy, żeby ten szpital działał w systemie ostrych dyżurów. Jest nam to potrzebne dla szkolenia studentów, którzy muszą uczyć się obcowania z pacjentami w stanach nagłych. Poza tym taki profil szpitala bardzo potrzebny jest mieszkańcom miasta.

Nasze Wydziały Lekarskie starają się o status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego. Jakie są szanse, że ten status uzyskają i jakie mogą płynąć z tego korzyści?

To jest zupełnie nowy projekt Ministerstwa Nauki. Aby do niego przystąpić powołaliśmy konsorcjum, w skład którego weszły nasze Wydziały Lekarskie I i II oraz Instytut Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk. Przygotowaliśmy również bardzo szeroką i szczegółową, wymaganą przepisami dokumentację. Już to, pochłonęło mnóstwo pracy. Nie wyobrażam sobie jednak, żebyśmy mogli nie stanąć w szranki rywalizacji o status takiego ośrodka. Konkurencja jest ogromna – powstaną dwa, może trzy takie ośrodki w Polsce. Taki status specjalna komisja w Ministerstwie Nauki przyznaje

na pięć lat i w tym czasie beneficjent otrzymuje finansowanie pięćdziesięciu milionów złotych. Tak więc, obok ogromnego prestiżu są jeszcze duże pieniądze na rozwój uczelni. Jest o co walczyć!

Panie Rektorze, są jeszcze inne wyzwania, z którymi trzeba będzie się zmierzyć w nadchodzących latach: niż demograficzny, a więc mniej kandydatów na studia, plany utworzenia nowych uczelni medycznych, co może spowodować odpływ kadry. Już daje się zauważyć mniejsze zainteresowanie absolwentów liceów niektórymi kierunkami. Czy więc ta piękna baza, o której Pan mówił wcześniej, będzie w pełni wykorzystana?

Jest szansa, że uda nam się te zagrożenia zminimalizować. Uważam, że zawody medyczne także w przyszłości będą atrakcyjne dla młodych ludzi. Jesteśmy uczelnią, która szczeni się bardzo dobrą opinią jeśli chodzi o jakość kształcenia. W rankingach uczelni medycznych w Polsce plasujemy się na pierwszym lub drugim miejscu. To buduje nasz dobry wizerunek, a on sprawia, że młodzi ludzie chcą u nas studiować. Te wszystkie działania, o których mówiłem przyczynią się nie tylko do podnoszenia jakości kształcenia, ale i warunków życia studentów. Pracuje w naszej uczelni trzystu samodzielnych pracowników naukowych z doświadczeniem dydaktycznym, badawczym, z dorobkiem naukowym na wysokim poziomie. To jest wielki kapitał. Nawet, czego nie można wykluczyć, jeśli ktoś, z różnych powodów, będzie chciał zmienić miejsce pracy, dla nas nie będzie to taki uszczerbek, który byłby jakimkolwiek zagrożeniem. Poza tym ciągle kształcimy następców – na studiach doktoranckich i podyplomowych, na kursach specjalistycz-

nych – którzy właśnie za dziesięć do dwudziestu lat stanowiąc będą o prestiżu uczelni. Muszę podkreślić, że mamy też atut, który bardzo korzystnie wyróżnia nas na tle Polski: to najstarsze i najlepiej prowadzone studia medyczne anglojęzyczne. W tym systemie kształcimy lekarzy, stomatologów, farmaceutów i fizjoterapeutów. Będziemy więc dbać o to, aby ten poziom utrzymać. Mając tak bogatą bazę dydaktyczną i wyspecjalizowaną kadrę możemy bardzo szybko reagować choćby na zmiany demograficzne w społeczeństwie. Już jest optometria i terapia zajęciowa. Za rok będzie protetyka słuchu. Postaramy się na potrzeby społeczeństwa reagować tak, aby zapewnić mu zdrowotne bezpieczeństwo.

W przyszłość patrzy Pan optymistycznie, a jakie zdaniem Pana Rektora jest największe wyzwanie na najbliższe lata?

Jest nim to, o co musimy się starać na każdym stanowisku pracy – jakość! Wszystkich procesów: dydaktyki, badań naukowych, usług medycznych, wreszcie jakość wzajemnych relacji, lojalność wobec siebie i wobec uczelni, która jest miejscem nauki albo pracy. Dlatego, wstępując w drugą kadencję na tym stanowisku, proszę wszystkich o to, by nie ustawali w wysiłkach i wykazywali się taką aktywnością w różnych dziedzinach, jakiej doświadczałem w minionej kadencji. Rozwój naszej uczelni to zasługa całej społeczności. Ja mogę pełnić tylko rolę moderatora, tego, który podejmie wyzwania. Realizować je możemy tylko wspólnie. I to jest idea, która przyświecać mi będzie również w tej kadencji.

Dziękuję za rozmowę.

HELENA CZECHOWSKA

WYBORY WŁADZ UCZELNI

Dokonał się kolejny akt kształtowania władz Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu. 21 lutego 195 elektorów wybrało rektora, którym został prof. dr hab. Jacek Wysocki, (fotoreportaż obok), a na spotkaniu wyborczym 11 kwietnia br. 183 elektorów wybrało prorektorów na kadencję 2012-2016. Na stanowisko prorektora ds. studenckich wybrano prof. dr hab. Edmunda Grześkowiaka, na stanowisko prorektora ds. klinicznych i szkolenia podyplomowego prof. dr hab. Grzegorza Oszkinisa, prorektorem ds. organizacji, promocji i rozwoju uczelni został prof. dr hab. Andrzej Tykarski, natomiast prorektorem ds. nauki i współpracy z zagranicą prof. dr hab. Jarosław Walkowiak. Na prof. Jacka Wysockiego w pierwszym głosowaniu swój głos oddało 191 elektorów. Wszyscy kandydaci na prorektorów uzyskali wynik powyżej pięćdziesięciu procent zebranych głosów już w pierwszej turze głosowania.

W oczekiwaniu na wybory

Głosowanie

Głosuje kanclerz Bogdan Poniedziałek

Sprawdzanie głosów

Ciąg dalszy sprawdzania głosów

Przygotowanie do ogłoszenia wyników

Ogłoszenie wyników

Rektor prof. dr hab. Jacek Wysocki

DLA STUDENTÓW POTRZEBUJĄCYCH WSPARCIA

Życie studenckie w obiegowej opinii postrzegane jest jako pasmo rozrywek, towarzyskich spotkań, jako symbol wolności i niezależności. To jednak tylko jedna strona medalu. Druga jest diametralnie inna. Studia medyczne pochłaniają mnóstwo czasu, wymagają znakomitego zorganizowania się i samodyscypliny. Do tego dochodzi rywalizacja o osiągnięte wyniki, samotność spowodowana oddaleniem od rodzinnego domu i bliskich, konieczność radzenia sobie z prozą życia – nie ma już mamy, która zadba o to, żeby lodówka nie była pusta... Młodzi ludzie, rzućni na tak „głęboką wodę” nie zawsze potrafią sprostać takim wyzwaniom.

Studia to okres przejścia w dorosłość, burzliwy czas w świecie emocji, które odzwierciedlają stosunek człowieka do rzeczywistości – ludzi, zjawisk, przedmiotów, siebie i swojego organizmu i własnego działania. Młody człowiek musi nauczyć się to wszystko porządkować, co na ogół jest trudne – mówi dr Ewa Mojs kierownik Zakładu Psychologii Klinicznej. Od dłuższego czasu sami studenci sygnalizowali potrzebę pomocy psychologicznej. Wielu z nich przechodziło różnego rodzaju kryzysy, stany depresyjne, mieli trudności przystosowawcze, kłopoty z radzeniem sobie ze stratą kogoś bliskiego. W naszym zakładzie zawsze staraliśmy się udzielać pomocy wszystkim potrzebującym wsparcia. Poradnictwo prowadziliśmy już od półtora roku, ale dopiero otwarcie poradni psychologicznej w Przychodni Medycyny Pracy stworzyło nam i studentom warunki, zapewniające niezbędny komfort prowadzenia psychoterapii lub interwencji kryzysowej.

Otwarcia poradni dokonała lek. med. Beata Ziemska – kierownik Przychodni Medycyny Pracy oraz dr hab. Ewa Mojs – kierownik Zakładu Psychologii Klinicznej. Dr Ziemska podkreśliła rolę i zaangażowanie rektora UM prof. Jacka Wysockiego, który nie tylko dostrzegwał potrzebę stworzenia takiej poradni, ale również pomógł w realizacji planów. Beata Ziemska mówiła o tym, że możliwość korzystania z pomocy psychologicznej należałoby stworzyć także pracownikom Uniwersytetu Medycznego.

Poradnia psychologiczna składa się z dwóch pomieszczeń, z których jedno może spełniać rolę poczekalni, drugie natomiast miejsca konsultacji. Porady, wsparcie i psychoterapia realizowane są przez doświadczonych pracowników Zakładu Psychologii Klinicznej.

Wszystkich studentów naszego Uniwersytetu, którzy potrzebują pomocy psychologicznej zapraszamy do poradni psychologicznej w Przychodni Medycyny Pracy przy ul. Przybyszewskiego 39. Telefon 61 854 72 99.

ODZNACZENI KRZYŻEM KAWALERSKIM

Wojewoda Wielkopolski Piotr Florek 25 stycznia 2012 roku uhonorował Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski prof. dr. hab. Włodzimierza Samborskiego i prof. dr. hab. Macieja Zabel.

Prof. Włodzimierz Samborski jest dziekanem Wydziału Nauk o Zdrowiu i kierownikiem Katedry Fizjoterapii, Reumatologii i Rehabilitacji. Prof. Maciej Zabel jest kierownikiem Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii naszego Uniwersytetu.

Prof. dr hab. Włodzimierz Samborski

Prof. dr hab. Maciej Zabel

PRESTIŻOWE WYRÓŻNIENIE DLA PROFESORA MARKA JEMIELITEGO

Nagroda Pracy Organicznej ustanowiona została przez Głos Wielkopolski w 1988 roku. Co roku, z okazji swojego jubileuszu, redakcja dziennika przyznaje ją osobie szczególnie zasłużonej w pracy na rzecz Wielkopolski. Nagroda nawiązuje do historycznych zasług wielkich wielkopolskich społeczników: Dezyderego Chłapowskiego, dra Karola Marcinkowskiego, kanonika Augustyna Szamarzewskiego, Hipolita Cegielskiego, Piotra Wawrzyniaka, Maksymiliana Jackowskiego i wielu innych, którzy dobro ogółu przedkładali nad własne.

Profesor Marek Jemielity odbiera nagrodę z rąk redaktora naczelnego Głosu Wielkopolskiego Adama Pawłowskiego.

W tym roku Nagrodę Pracy Organicznej otrzymał prof. Marek Jemielity, szef Kliniki Kardiologii UM. Redakcja Głosu Wielkopolskiego doceniła determinację Profesora we wdrożeniu programu, dzięki któremu wielkopolscy pacjenci mają dostęp do transplantacji serca. Do tej pory zespół pod jego kierownictwem wykonał 14 transplantacji serca. Wszystkie operacje się powiodły.

Profesor Jemielity ma typowe cechy prawdziwego „organicznika” – mówią jego współpracownicy. Jest niezwykle skromny, praca wypełnia mu większość czasu, ale zawsze jest do dyspozycji swoich pacjentów. W wywiadzie udzielonym Głosowi Wielkopolskiemu laureat mówi o tym, że największym problemem transplantologii, jest ograniczony dostęp do narządów. Wielu chorych z tego powodu nie doczeka przeszczepu. Profesorowi zależy na tym, aby i u nas upowszechnić mechaniczne implanty, które pozwalają utrzymać przy życiu pacjenta do momentu przeszczepu organu, albo mogą być wszczepione na resztę życia. W klinice kardiologii czynione są starania, żeby właśnie także takie zabiegi wykonywać.

MAKROFAGI Z FILCU

Propagowanie nauki nie jest łatwe. Mówienie o rzeczach zawiłych przystępnie i interesująco to prawdziwa sztuka. Jak na przykład wyobrażamy sobie życie komórek? Niektórym kojarzą się one z wybitnym animowanym francuskim filmem dla dzieci pt. „Było sobie życie”, w którym komórkom, dla zrozumienia sedna tematu, nadano cechy ludzkie.

Podobnym tropem poszła Ewa Sumelka z Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii naszej uczelni, przygotowując prezentację pt. „Bio Top Models, czyli komórka w szpilkach na wybiegu”. Stworzyła widowisko multimedialne z tancerkami w roli komórek. Tak niecodzienne podejście do tematu i równie oryginalne zaprezentowanie go sprawiło, że Ewa Sumelka została laureatką konkursu „Popularyzator Nauki 2011.” Była to VII edycja konkursu

organizowanego przez Serwis Nauka Polskiej Agencji Prasowej i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Adresatami konkursu są dziennikarze i pracownicy nauki, których cechuje pasja popularyzatorska. Ewa Sumelka jest osobą, której nie sposób „zasztyflować”. Pracuje jako

specjalista naukowo-techniczny. Jednak jej życiową pasją była „od zawsze” sztuka, dlatego niedawno ukończyła studia na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. Za pracę magisterską pt. „Pałac Sztuki na Powszechniej Wystawie Krajowej 1929 roku w Poznaniu”, dotyczącą historii Collegium Anatomicum otrzymała w 2011 roku wyróżnienie od prezydenta Poznania.

Ewa Sumelka projektuje kostiumy do widowisk teatralnych i filmów. Dlatego jej modelki w rolach komórek występują w uszytych przez nią strojach. Kiedy podczas widowiska na ekranie pojawiają się autentyczne komórki, wówczas dopiero można ocenić jak dalece kostiumy modelek inspirowane są rzeczywistością oglądaną pod mikroskopem.

Ewa Sumelka z nagrodą

Fot. Dominika Kita

NOWOŚCI W CHOROBYCH WEWNĘTRZNYCH

T

Trzecia już konferencja „Nowości w chorobach wewnętrznych” zorganizowana 28 stycznia przez Oddział Poznański Towarzystwa Internistów Polskich oraz Wydawnictwo „Termedia” cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Wzięło w niej udział 400 lekarzy. Przewodniczący Oddziału Poznańskiego Towarzystwa Internistów Polskich dr hab. Wiesław Bryl zaprosił uczestników konferencji do World Trade Center w Poznaniu.

Systematyczny rozwój wiedzy i nowe dokonania w dziedzinie interny stały się inspiracją do regularnego organizowania konferencji. Spotkania te są okazją do wspólnego zastanowienia się nad zadaniami i kierunkami

rozwoju szerokiej dziedziny chorób wewnętrznych oraz do przedstawienia najnowszych trendów i zaleceń sygnowanych przez różne towarzystwa naukowe.

Konferencja składała się z dwóch sesji: naczyniowej i gastroenterologicznej. Tematem otwierającym pierwszą sesję były najnowsze wytyczne w leczeniu nadciśnienia

tętniczego, przedstawione przez prof. Danutę Pupek-Musialik. Prof. Wojciech Kozubski omówił problem chorego z udarem mózgu, a zagadnienie statynoterapii u chorego z chorobą niedokrwienną serca przedstawił prof. Henryk Wysocki. Sesję naczyniową zakończyło wystąpienie dr hab. Anny Posadzy-Małańczyńskiej, która wygłosiła wykład na temat pacjenta z nadciśnieniem tętniczym i rozrostem gruczołu krokowego.

Prof. Krzysztof Linke otworzył sesję gastroenterologiczną wystąpieniem dotyczącym choroby refluksowej. W dalszej części sesji przedstawiono problemy jelita drażliwego (wykład prof. Agnieszki Dobrowolskiej-Zachwiei) oraz choroby Leśniowskiego-Crohna (wykład dr. Piotra Edera).

Uczestnicy konferencji pogłęбили wiedzę z zakresu interny i wymienili doświadczenia. Następną, czwartą już konferencja, planowana jest na jesień 2012 roku.

MARTA ŁABĘDZKA

WYKORZYSTAĆ SZANSE, SPROSTAĆ WYZWANIAM

T

To kompleksowy program rozwoju Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, którego podsumowanie odbyło się 19 marca. Program powstał po to, aby jak najlepiej rozpoznać atuty naszej uczelni, ale także zagrożenia wynikające ze zmieniającej się dynamicznie rzeczywistości społecznej.

Silna konkurencja innych ośrodków krajowych, wspólny europejski rynek edukacji, zmiany demograficzne to wyzwania, z którymi trzeba się już mierzyć. Dlatego program „Wykorzystać szansę, sprostać wyzwaniom” i jego realizacja jest szansą na zajęcie poczesnego miejsca w polskiej i europejskiej przestrzeni szkolnictwa wyższego.

W swoim wystąpieniu rektor prof. Jacek Wysocki podkreślał: *„Odbymy się ostrą rywalizacją na polu jakościowym. Albo będziemy najlepsi, albo zostaniemy zmarginalizowani. Jakość zależy od finansów, bo te kierowane będą do najlepszych jednostek. Dlatego złożyliśmy wnioski o utworzenie Krajowego Ośrodka Wiodącego. Powołaliśmy konsorcjum, w skład którego wchodzi: Wydział Lekarski I, Wydział Lekarski II, Instytut Genetyki Człowieka PAN. Czy wygramy i zostaniemy ośrodkiem wiodącym? Nie wiem, ale nie wyobrażam sobie, żebyśmy nie stanęli w szranki walki o to.*

Profesor Henryk Mruk z Zakładu Organizacji i Zarządzania przedstawił schemat procesów składających się na zarządzanie uczelnią, ale przede wszystkim mówił o kulturze jakości. Z jednej strony doskonaleniu powinna podlegać kultura organizacyjna uczelni, ale również ważna jest indywidualna orientacja na jakość wszystkich pracowników, na każdym stanowisku pracy.

Zdzisław Podrez pełnomocnik rektora ds. funduszy strukturalnych i koordynator projektu, w podsumowaniu podkreślił, że w różnej formie w projekt zaangażowało się blisko 600 pracowników i około 1500 studentów Uniwersytetu. A to dopiero początek drogi.

Rektor prof.
Jacek Wysocki

Zdzisław Podrez
– koordynator projektu

Prof. Henryk Mruk

REPETYTORIUM PULMONOLOGICZNE

Ogólnopolskie Repetytorium Pulmonologiczne organizowane jest od 2003 roku przez Stowarzyszenie Wspierania Pulmonologii Poznańskiej działające przy Katedrze i Klinice Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej UM. Tegoroczne spotkanie odbyło się w dniach 9 i 10 marca w Centrum Kongresowo – Dydaktycznym. Zgromadziło prawie 250 lekarzy rodzinnych, internistów, pulmonologów, onkologów, radioterapeutów, a także lekarzy z ośrodków sanatoryjnych z całej Polski. Przez dwa dni można było wysłuchać 30 wykładów przygotowanych przez specjalistów z różnych ośrodków naukowych.

Stoiska firm, które prezentowały swoją ofertę

Tematy wiodące tegorocznej edycji repetytorium to: zakażenia układu oddechowego, gruźlica płuc, współczesne metody diagnostyczne i lecznicze w pulmonologii, „sieroce” choroby płuc, rewolucja w leczeniu POChP oraz prawne i społeczne aspekty zawodu lekarza.

Wykład inauguracyjny spotkanie na temat epidemiologii chorób zakaźnych układu oddechowego wygłosiła profesor Halina Batura-Gabryel, kierownik Katedry i Kliniki Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej UM w Poznaniu, która wespół z profesorem Witoldem Młynarczykiem była opiekunem naukowym konferencji.

Liczba chorych cierpiących z powodu różnych schorzeń układu oddechowego wzrasta. Według WHO w 2020 roku w pierwszej dziesiątce przyczyn zgonów znajdują się: POChP, zapalenie płuc, rak płuca i gruźlica. Te tendencje epidemiologiczne stanowią poważne wyzwanie dla lekarzy. W szczególności dla lekarzy pierwszego kontaktu, lekarzy praktyków, od których zależy dalsze skuteczne leczenie. Nie do przecenienia jest również rola profilaktyki i kształtowania świadomości społecznej polegającej na szerzeniu wiedzy o tym, jakie czynniki mają destrukcyjny wpływ na układ oddechowy. W pierwszej kolejności jest to oczywiście palenie papierosów, które jest odpowiedzialne za przeważającą część zachorowań na POChP i raka płuc. Wprawdzie ostatnio wzrasta liczba osób, które rzucają lub chcą rzucić palenie, ale o tym, jak to jest trudne świadczy choćby to, że

tylko jedna próba na dziesięć kończy się sukcesem. Pulmonolodzy podkreślają ostatnio także destrukcyjną rolę stresu, który upośledzając układ odpornościowy organizmu, sprzyja zapadaniu na różne infekcje układu oddechowego.

Oskali problemów, przed którymi stają pulmonolodzy niech świadczy fakt, że zapalenie płuc jest ciągle czwartą przyczyną zgonów, rak płuca sytuuje się w czołówce wszystkich nowotworów, a na POChP cierpi około 2 miliony chorych,

zaś różnego rodzaju zakażenia układu oddechowego stanowią pierwszą przyczynę wizyty u lekarza. Te fakty unaoczniają wymownie to, jakie ogromne koszty społeczne i ekonomiczne generują choroby układu oddechowego. Postępy w ich leczeniu zależą od ustawicznej edukacji lekarzy i pacjentów. Ze statystyk wynika, że 75 proc. z nich do lekarza zgłasza się zbyt późno.

Prof. dr hab. Halina Batura-Gabryel

ODKRYWANIE TAJEMNIC MÓZGU

Ogromne zainteresowanie wykładami, które odbyły się od 12 do 16 marca w poznańskim oddziale Polskiej Akademii Nauk, świadczy dobitnie o tym, jak fascynujące jest odkrywanie tajemnic ludzkiego mózgu. Organizatorzy: Polska Akademia Nauk Oddział w Poznaniu, Instytut Chemii Bioorganicznej PAN i Instytut Genetyki Człowieka PAN, zadbałi o to, by zarówno spektrum tematów jak i dobór prelegentów sprawiły satysfakcję wszystkim, którzy codziennie przychodzili na wykłady.

Już kilka tematów wykładów np.: „Czy w świetle współczesnych badań mózgu wolna wola jest iluzją?” autorstwa ks. prof. Józefa Bremera SJ z Wydziału Filozoficznego UJ, albo „Gdzie ta piąta klepka – EEG i biofeedback w praktyce” dr Przemysława Strzyżyńskiego z Wydziału Teologicznego UAM i dr. Igora Kozaka z Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego czy też wykład prof. Marka Figlerowicza z Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN „Sztuczny mózg – czy to możliwe?” świadczy o wyjątkowej atrakcyjności spotkań zorganizowanych w ramach 4. Tygodnia Mózgu w Poznaniu.

tyczne, polegające na „łowieniu zakrzepów”. W polskich szpitalach takie leczenie jest wdrażane tylko u 3 procent pacjentów. W klinice, którą kieruje profesor Wojciech Kozubski takiemu leczeniu poddawanych jest ok. 24 procent pacjentów. Jest to wynik nieodbiegający od światowych standardów.

Profesor Wojciech Cichy w nieco przewrotnie zatytułowanym wykładzie „Seks, słońce i słodycze, czyli wskazówki zegara biologicznego” mówił o roli rytmów biologicznych determinujących nasze życie, o roli światła i ciemności w ustawianiu zegara biologicznego, o znaczeniu odżywiania. Miejszem w mózgu, w którym mieści się nasz zegar biologiczny jest jądro skrzyżowania. To tam znajduje się „centrum dowodzenia”, które za pomocą hormonów przekazuje informacje do wszystkich narządów organizmu. Mając świadomość co to jest zegar biologiczny, możemy wpływać nań pozytywnie lub negatywnie. Skoro wiadomo, że po godzinie 23 jelita przestają pracować, ostatni posiłek powinniśmy zjeść co najmniej cztery godziny wcześniej. Warto przestrzegać stałej pory snu wiedząc, że proporcje światła i ciemności w ciągu doby mają dla zdrowia duże znaczenie. Światło powoduje ekspresję melatoniny, która nas uaktywnia. Dlatego tak ważne jest prowadzenie trybu życia zgodnego z rytmem biologicznymi: dobowymi, okołoksiężycowymi, sezonowymi – wynikającymi ze zmienności pór roku. Konkluzja wykładu profesora Wojciecha Cichego jest taka, że dogłębne – na poziomie badań DNA – poznanie mechanizmów działania zegara biologicznego każe mieć ogromny szacunek do natury, która w tak genialny sposób go zaprogramowała. Wiedzę tę można wykorzystać także po to, aby lecząc pacjenta nie burzyć tej misternej układanki, i raczej wykorzystać ją w procesie terapeutycznym.

Kilkaset osób słuchało wykładów

Nasz Uniwersytet reprezentowali: prof. Wojciech Kozubski szef Katedry i Kliniki Neurologii i prof. Wojciech Cichy kierownik I Katedry Pediatrii i Kliniki Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych. Obaj znakomici profesorowie, przy wypełnionej po brzegi słuchaczami sali PAN udowodnili, że przekazywanie wiedzy w taki sposób, żeby była zrozumiała i atrakcyjna dla słuchaczy, którzy nie zawsze mają przygotowanie naukowe, jest wielką sztuką. Nie bez powodu w studenckich rankingach na najbardziej interesujących wykładowców panowie profesorowie wiodą prym.

Profesor Wojciech Kozubski mówił o udarze mózgu jako problemie biologicznym i społecznym. Przedstawił czynniki ryzyka, omówił profilaktykę, a przede wszystkim najnowsze standardy leczenia udarów. Nie sposób tu streścić całego wykładu, warto więc chociaż przytoczyć najważniejsze fakty. Aby skutecznie leczyć udar, w ciągu 4,5 godziny trzeba zastosować u pacjenta leczenie trombolityczne.

Prof. Wojciech Cichy

Prof. Wojciech Kozubski

NAJNOWSZE OSIĄGNIĘCIA W CHIRURGII

Studenckie Koło Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Mini – inwazyjnej było organizatorem warsztatów i cyklu wykładów na temat najnowszych osiągnięć w chirurgii. O zainteresowaniu spotkaniem świadczy fakt, że sala Centrum Kongresowo- Dydaktycznego wypełniona była po brzegi, zasiadło w niej około 600 osób.

Przed południem 22 marca uczestnicy mogli wziąć udział w szkoleniach z laparoskopii i zakładania opatrunków podciśnieniowych. Po południu uczestniczyli w wykładach.

Zainaugurował je patron honorowy konferencji prof. dr hab. Michał Drews, kierownik Kliniki Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej, Gastroenterologicznej i Plastycznej UM, wykładem na temat guzów neuroendokrynnych przewodu pokarmowego.

Studenci wysłuchali także wykładów na temat możliwości chirurgicznych w okulistyce. Prof. Wojciech Witkiewicz z Wrocławia przedstawił pierwsze polskie doświadczenia w chirurgii z robotem da Vinci, szczególnie w chirurgii jelita grubego. Prof. Grzegorz Oszkinis mówił o współczesnym obliczu chirurgii naczyniowej, a dr Krzysztof Wachal o zastosowaniu terapii podciśnieniowej w leczeniu ran.

Zaproszenie koła studenckiego przyjęła prof. Maria Siemionow, która od siedemnastu lat kieruje oddziałem chirurgii plastycznej i mikrochirurgii w Klinice Kolegium Medycyny w Cleveland (USA). Pani Profesor przedstawiła swoją drogę do pierwszego w historii prawie całkowitego (80 proc.) przeszczepu twarzy, który wraz z kierowanym przez siebie dwudziestoosobowym zespołem przeprowadziła w 2008 roku właśnie w Cleveland. Przygotowania do tej operacji trwały w istocie 20 lat. W tym czasie prof. Siemionow doskonaliła swoje umiejętności w mikrochirurgii w różnych klinikach: w Finlandii i Stanach Zjednoczonych – w Louisville, Salt Lake City i wreszcie w Cleveland. Dzieląc się ze

studentami swoimi refleksjami prof. Siemionow mówiła o tym, co było najważniejsze i najtrudniejsze w przygotowaniach to tego przełomowego zabiegu. Kwestie medyczne, próby kliniczne z przeszczepami u szczurów i doskonalenie techniki operacyjnej pochłaniały dużo energii i czasu całego zespołu, ale najtrudniejsze było zdobycie zgody komitetu bioetycznego na przeprowadzenie transplantacji twarzy. Gromadzenie dokumentacji, odpowiedzi na przeróżne pytania ze wszystkich dziedzin trwało cztery lata. Najważniejszym pytaniem komitetu było: jak będzie po operacji wyglądać twarz biorcy? Zaprezentowane symulacje udowodniły, że będzie to rodzaj hybrydy twarzy dawcy, obdarzonej jednak mimiką i cechami indywidualnymi biorcy. Tak właśnie jest w przypadku Connie Culp, która dziś, cztery lata po transplantacji cieszy się życiem. Może się uśmiechać, jeść i pić, a przede wszystkim nie wzbudza swoim wyglądem sensacji wśród postronnych osób.

– Kiedy widzę uśmiechniętą twarz Connie Culp wiem, że warto było podjąć wyzwanie, jakim była operacja przeszczepienia twarzy. – mówi profesor Maria Siemionow, którą poprosiliśmy o krótką rozmowę.

Pani Profesor, powiedziała Pani studentom, że mogą osiągnąć wszystko, o czym zamarzą, wystarczy wytrwałość i pokazanie, że wie się więcej niż inni. To jest Pani droga do sukcesu, zachęta, żeby inni na nią wstąpili?

Tak, myślę, że jestem najlepszym przykładem tego, jakie efekty przynosi wytrwałość, cierpliwość, no i oczywiście ciężka praca. Wszystko co osiągnęłam, zawdzięczam mojej determinacji, chęci uczenia się od najlepszych, ciekawości i braku lęku przed światem. Dziś młodzi ludzie, w przeciwieństwie do mojej młodości, są obywatelami świata. Nie ma barier, granic, dlatego tak gorąco zachęcam wszystkich do ekspansji, realizacji swoich pasji. To przecież czyni życie pięknym.

Pani sama otwiera te drzwi do świata innym, jak może najszerzej...

Jestem cały czas profesorem Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Staram się dzielić swoją wiedzę i doświadczeniami. Przyjeżdżam na wykłady, prowadzimy stałą wymianę chirurgów i biologów molekularnych. W Cleveland Clinic gościliśmy na różnego rodzaju stażach i szkoleniach 45 osób z poznańskiej uczelni. Ale mamy także gości z innych miast – z Gdańska, Wrocławia, Krakowa, no i z wielu krajów na świecie – z Turcji, Brazylii, Austrii, Japonii, Australii...

Prawie całkowita transplantacja twarzy była wielkim sukcesem. Stała się Pani w Stanach Zjednoczonych i w środowisku medycznym na całym świecie, osobą bardzo znaną. Ten sukces rodzi potrzebę następnych.

Cały czas mamy otwarty program przeszczepów twarzy. Jeśli więc będzie taka potrzeba i wszystkie warunki zostaną spełnione, to do kolejnego przeszczepu przystąpimy. Obecnie koncentrujemy się jednak na badaniach dotyczących zapobieganiu odrzutowi przeszczepu. W przypadku transplantacji twarzy ma to szczególne znaczenie. Człowiek, w przypadku odrzutu, na kolejną szansę nie może czekać „bez twarzy”. Musimy mieć zawsze wyjście alternatywne. Dlatego tak ważne jest skuteczne zwalczanie odrzucenia przeszczepu. Prowadzimy intensywne badania nad terapiami komórkowymi. Najprościej mogę powiedzieć, że chodzi nam o fuzję komórek szpiku między dawcą a biorcą. Powstałe z tego połączenia komórki hybrydowe podane biorcy uwolniłyby go od przyjmowania przez całe życie leków immunosupresyjnych.

Biorąc pod uwagę rozwój transplantologii, tego rodzaju dokonanie zasługiwałoby na nagrodę Nobla.

No... pewnie tak, ale przed nami jeszcze daleka droga, poza tym w innych laboratoriach trwają równie intensywne badania w tym kierunku, więc nie ma gwarancji, że będziemy pierwsi. Ale, jak powiedziałam wcześniej – trzeba marzyć!

Dziękuję za rozmowę.

HELENA CZECHOWSKA

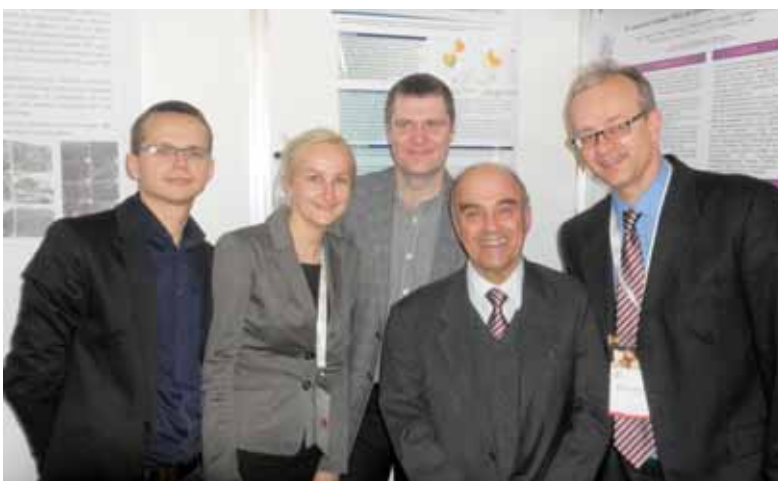
Prof. Maria Siemionow

KONGRES W SERCU TOSKANII

Endokrynologia ginekologiczna jest dynamicznie rozwijającą się podspecjalizacją na pograniczu ginekologii i endokrynologii. W zakresie jej zainteresowań leżą tak aktualne problemy jak zaburzenia cyklu miesięczkowego, niepłodność, objawy nadmiaru androgenów u kobiet, endometrioza, menopauza oraz szereg zaburzeń endokrynologicznych towarzyszących ciąży. Najnowsze, kluczowe zagadnienia w zakresie endokrynologii ginekologicznej są omawiane na odbywającym się co 2 lata Światowym Kongresie Endokrynologii Ginekologicznej organizowanym przez Międzynarodowe Towarzystwo Endokrynologii Ginekologicznej (ISGE)

W tym roku miał miejsce jubileuszowy 15. kongres pod przewodnictwem prof. Adrea R Genazzani z Pizy, prezydenta ISGE. Kongres odbył się we Florencji w sercu jednego z najpiękniejszych włoskich regionów – Toskanii. Miejsce to, przepięknie atmosferą renesansowego intelektu i sztuki najwyższej próby, nadaje obradom szczególne tło i ściągga raz za razem szerokie grono naukowców i lekarzy zajmujących się tą tematyką.

Przedstawiciele Kliniki Endokrynologii Ginekologicznej UMP z Prezydentem Międzynarodowego Towarzystwa Endokrynologii Ginekologicznej – prof. AR Genazzanim. Od lewej lek. A. Czyżyk, dr A. Podfigurna-Stopa, dr K. Katulski, prof. AR Genazzani, prof. B. Męczekalski.

W 15. kongresie udział wzięło ponad 2000 uczestników, a tematy omawiano na, bagatela, 30 sesjach plenarnych. Ważne miejsce zajmowały też najnowsze doniesienia naukowe – łącznie przedstawiono ponad 500 doniesień w formie prezentacji ustnych i plakatów.

Warto podkreślić, że organizatorzy Kongresu przeznaczyli jedną z sesji plenarnych dla Polskiej Grupy Endokrynologii Ginekologicznej. Sesji tej przewodniczył prof. dr hab. n. med. Błażej Męczekalski – kierownik Katedry i Kliniki Endokrynologii Ginekologicznej naszej Uczelni. Wykładowcami sesji byli prof. Krzysztof Czajkowski, prof. Piotr Jędrzejczak, prof. Roman Smolarczyk, dr hab. Dariusz Szpurek, prof. Błażej Męczekalski. W sesji omówiono najbardziej aktualne zagadnienia dotyczące endokrynologii ciąży, zaburzeń czynności tarczycy w ciąży, problematykę guzów hormonalnie czynnych, czynnika męskiego niepłodności oraz zaburzeń gospodarki węglowodanowej w chorobach endokrynnych. Sesja polska cieszyła się dużym zainteresowaniem międzynarodowej społeczności co przejawiało się nie tylko dużą frekwencją ale również ożywioną dyskusją po jej zakończeniu.

Katedrę i Klinikę Endokrynologii Ginekologicznej UMP reprezentowało też na Kongresie 3 jej pracowników: dr Krzysztof Katulski, dr Agnieszka Podfigurna-Stopa i lek. Adam Czyżyk. Prace dwóch ostatnich przedstawicieli Kliniki, dotyczące neuroendokrynnych zaburzeń w czynnościowym podwzgórzowym braku miesiączki oraz zaburzeń metabolicznych w zespole Turnera, wyróżniono nagrodami w konkursie dla naukowców poniżej 34 roku życia.

Organizatorzy zadbałi również o ducha uczestników – niezapomnianym wydarzeniem było wykonanie Requiem D-moll W.A. Mozarta w najstarszej bazylice renesansowego miasta Basilica di San Lorenzo. Nie sposób też nie wspomnieć o urokliwych spacerach po historycznym centrum oraz smakach tokańskiej kuchni!

Tymczasem pragniemy zaprosić na zbliżający się rodzimy kongres o podobnej tematyce. W dniach 17-19 maja 2012 r. w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym UM w Poznaniu odbędą się XIV Poznańskie Dni Medycyny Perinatalnej poświęcone tematyce problemów endokrynologicznych w medycynie perinatalnej i ginekologii. Wśród wykładowców nie zabraknie prof. Andrea R Genazzani oraz innych światowych i polskich ekspertów w tej dziedzinie. Zainteresowanych odsyłamy na strony internetowe współorganizatorów: www.ptmp.pl.

Wykładowcy Sesji Polskiej Grupy Endokrynologii Ginekologicznej. Od lewej prof. R. Smolarczyk, prof. P. Jędrzejczak, prof. B. Męczekalski, prof. K. Czajkowski.

ZESPÓŁ KATEDRY I KLINIKI
ENDOKRYNOLOGII GINEKOLOGICZNEJ

NA NARTACH W CAVALESE

Jest tradycją, że nauczyciele akademicy – pracujący i emerytowani, a także inni pracownicy naszego Uniwersytetu, oraz ich przyjaciele wyjeżdżają w marcu na wypoczynek do Włoch. W tym roku organizatorzy – Studium WFiS wspólnie z BOOS (R. Nowicki) wybrali bazę hotelową w Cavalese – stolicy regionu Val di Fiemme, bramy Dolomitów.

Wypoczynek był bardzo aktywny. Poranny rozruch gimnastyczny, oczywiście dla chętnych, a było ich wielu. Wieczorem sauna, dla przyspieszenia regeneracji mięśni. Od 9.00 do 17.00 nauka, doskonalenie jazdy narciarskiej pod okiem trzech instruktorów (Rafała Muszyńskiego, Romualda Łukaszewskiego i Grzegorza Ryczkowsiego). Były też grupy bez szkolenia, które indywidualnie zaliczały trasy narciarskie, ale w środku dnia wszyscy spotykali się na przerwie regeneracyjnej, przy herbacie, grzańcu, lub bombardino.

Poznaliśmy trzy najbardziej znane stacje narciarskie regionu: Alpe Cermis, Ski Center Latemar i Alpe Lusia. Zjeżdżaliśmy nartostradami z wysokości ok. 2400 m.n.p.m. o łącznej długości 105 km i wszystkich stopniach trudności, obsługiwanych 54 wyciągami.

Wieczory też były piękne. Instruktorzy przekazywali wiedzę i doświadczenie odnośnie techniki jazdy, z prezentacją filmów szkoleniowych, doboru sprzętu i jego konserwacji, oraz zasad bezpiecznego narciarstwa. Były wieczory rozrywki, biesiady przy gitarze i lampce wina fundowanego przez organizatora i niezapomniany wieczór z ceremonią „pasowania na narciarza”.

Na zakończenie obozu odbył się slalom gigant, któremu towarzyszyła pyszna zabawa sportowa, dobre emocje, no i chęć zwycięstwa. Potem wspólne zdjęcie. Najstarszymi uczestnikami giganta byli: 83-letni dr n. med. Zdzisław Kycler, a wśród kobiet moja skromna osoba. Zachęcam już teraz do wyjazdu w przyszłym roku, bo to czas niezwykle wartościowy dla zdrowia psychicznego i fizycznego.

DR N. MED. MARIA BICZ-KUBIATOWICZ

DIAMENTOWE GRANTY I NAGRODY PREZESA RADY MINISTRÓW

T

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Barbara Kudrycka wraz z rektorem Uniwersytetu Warszawskiego i przewodniczącą Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich Katarzyną Chałasińską-Macukow wręczyli stu wybitnym studentom „Diamentowe Granty” na prowadzenie własnych badań naukowych. Uroczystość ogłoszenia listy nazwisk laureatów odbyła się w Kancelarii Premiera i połączona była z przyznaniem naukowcom nagród Prezesa Rady Ministrów za rozprawy doktorskie i habilitacyjne oraz działalność naukową, naukowo-techniczną i artystyczną.

Dr Barbara Licznarska odbiera nagrodę Prezesa Rady Ministrów

Zdobywców Diamentowych Grantów poznaliśmy 30 marca, kiedy to pierwszy raz stu wybitnych studentów z całej Polski dostało po blisko 200 tys. zł na prowadzenie własnych badań. Granty ułatwią im przygotowanie rozpraw doktorskich i szybsze rozpoczęcie w pełni samodzielnej pracy badawczej.

Wśród laureatów z Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu jest Łukasz Paschke wyróżniony za projekt: „Badania nad udziałem genu ZFP91 w regulacji wzrostu i czynności androgenozależnych i androgenoniezależnych linii komórek raka prostaty”.

Wśród laureatów nagrody Prezesa Rady Ministrów jest dr Barbara Licznarska, wyróżniona za rozprawę doktorską: „Analiza profilu ekspresji wybranych genów metabolizmu estrogenów w komórkach nowotworu piersi oraz jej modulacji przez bioaktywne składniki Brassica oleracea subsp. capitata”.

MEDYCZNE LABORATORIUM DIAGNOSTYCZNE

14

14 i 15 marca odbyła się Konferencja Naukowo-Szkoleniowa SALMED – LABORATORIUM 2012. Wiodącym jej tematem było „Medyczne laboratorium diagnostyczne w systemie opieki zdrowotnej – stan aktualny i perspektywy rozwoju”.

Konferencja ta już po raz szósty została zorganizowana przez Katedrę i Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej przy współdziałaniu Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej w Poznaniu, Kolegium Medycyny Laboratoryjnej w Polsce oraz Międzynarodowych Targów Poznańskich. Gospodarzem Konferencji i jednocześnie przewodniczącym Komitetu Naukowego i Organizacyjnego był prof. dr hab. Zygmunt Kopczyński. W pierwszym dniu podczas sesji „Zarządzanie medycznym laboratorium diagnostycznym” wykład inauguracyjny wygłosił prof. dr hab. Jan Kanty Kulpa, przedstawiając aktualne zagadnienia dotyczące obecnego stanu i perspektyw rozwoju medycznych laboratoriów diagnostycznych w Polsce. Dr n. farm. Jerzy Hennig, omówił zasady akredytacji laboratoriów w świetle ustawy o akredytacji w ochronie zdrowia. Duże zainteresowanie wzbudził wykład prof. dr hab. Zygmunta Kopczyńskiego, który zapoznał uczestników konferencji z założeniami programu oceny wdrożenia obowiązkowych standardów jakości w medycznych laboratoriach diagnostycznych w Wielkopolsce. W drugim dniu konferencji, podczas sesji poświęconej roli medycznego

laboratorium diagnostycznego w opiece kardiologicznej nad pacjentem, dr hab. Tomasz Zdrojewski omówił przydatność badań laboratoryjnych w ocenie czynników ryzyka powstawania chorób sercowo-naczyniowych. Dr hab. Wiesław Bryl przedstawił aktualne dane dotyczące częstości występowania nadciśnienia tętniczego w populacji polskiej oraz główne czynniki ryzyka rozwoju tej choroby. Z prezentowanych danych wynikało, że tylko u 20 proc. dorosłych Polaków występują prawidłowe wartości ciśnienia tętniczego. Prawdziwy niepokój budzi coraz częściej rozpoznawane nadciśnienie tętnicze u ludzi młodych, stojących u progu swojej kariery zawodowej. Prof. dr hab. Marek Jemielity, przedstawił zakres badań laboratoryjnych stosowanych w diagnostyce biocirów po transplantacji serca w okresie przedoperacyjnym, śródoperacyjnym i pooperacyjnym. Profesor podkreślił ważną rolę współpracy oddziału kardiologicznego z medycznym laboratorium diagnostycznym dla prawidłowego przeprowadzenia zabiegu transplantacji serca.

ANNA THIELEMANN
KATEDRA I ZAKŁAD DIAGNOSTYKI LABORATORYJNEJ UM

XV POZNAŃSKI FESTIWAL NAUKI I SZTUKI

Niewidome kobiety są bardziej zadowolone ze swojego wyglądu niż te, które mogą oglądać się w lustrze, czy narkoza gasi świadomość, dlaczego alkohol i papierosy to imprezowy duet, czy dieta ma wpływ na stabilność DNA i czy można urządzić galerię sztuki w prosektorium – o tym, między innymi, mogli dowiedzieć się uczestnicy XV Festiwalu Nauki i Sztuki, którego gospodarzem w tym roku był Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego.

Festiwal to wspólne dzieło poznańskich uczelni, stąd mnogość i różnorodność zaprezentowanych tematów. Publiczność – uczniowie z gimnazjów i liceów – przyjechali do Centrum Kongresowo-Dydaktycznego z najodleglejszych zakątków Wielkopolski. Zainteresowanie festiwalem było bardzo duże – wzięło w nim udział około 900 uczestników.

Rektor UM prof. Jacek Wysocki, przywitał zaproszonych gości, wykładowców i słuchaczy deklarując otwartość uczelni dla wszystkich zainteresowanych.

Dr Wojciech Strzelecki

Festiwal zainaugurował film w reżyserii Marcina J. Januszkiewicza „Twarzą w twarz”. To dokument przedstawiający drogę naukową Marii Siemionow, absolwentki a obecnie profesor Uniwersytetu Medycznego, wybitnej mikrochirurg, która wraz z zespołem Cleveland Clinic w 2008 roku przeprowadziła udaną operację twarzy.

Później uczestnicy mogli wysłuchać kilkunastu wykładów z różnych dziedzin nauki. Prof. Ryszard Słomski z Katedry Biochemii i Biotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego mówił o tym, czym była i jest dziś inżynieria genetyczna.

O lalce Barbie jako postulacie wzoru, czy raczej represji wizerunku mówił dr Wojciech Strzelecki z Zakładu Psychologii Klinicznej UM. Doktor Strzelecki specjalizuje się w terapii zaburzeń odżywiania. Mówił o wielu aspektach anoreksji, scharakteryzował cechy rodzin, które sprzyjają powstawaniu u dziewcząt tej choroby. Omówił ruch Pro-ana promujący w Internecie zachowania sprzyjające anoreksji. Ruch, którego uczestniczki wspierają się w głodowaniu i hołdują zasadzie, że bycie szczupłą jest ważniejsze od bycia zdrową.

Profesor Leon Drobnik, szef Katedry Anestezjologii i Intensywnej Terapii UM wykład pt. „Czy narkoza gasi świadomość” zaczął filozoficznie: – *U początku pracy anestezjologa wydawało mi się, że wszystko potrafię – mówił – z upływem lat, nabywania doświadczeń naukowych wiem więcej, ale mam też więcej wątpliwości. Czy świadomość to tylko cecha człowieka? Kiedy moja żona pieszczotliwie przemawiała do pelargonii uznawałem to za jej niegroźne dziwactwo. Dziś wiem, że rośliny przeżywają stres, że potrafią produkować substancje, które ostrzegają inne rośliny o zagrożeniu... Czym więc jest świadomość, czym jest życie? Szukamy odpowiedzi, ale czy znajdziemy?*

Studentki V roku Wydziału Lekarskiego Ewa Cegielska i Michalina Cal mierzą ciśnienie uczniom gimnazjum z Kowalewa Opactwa w powiecie słupeckim – Patrykowi Sompolskiemu i Miłoszowi Cybulowi.

Pomiar tlenku węgla

Prof. Leon Drobnik

Prof. Ryszard Słomski

Ewa Sumelka z Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii w swojej prezentacji dowodziła, że i prosekatorium może być „świątynią sztuki”. Jej pasją jest odkrywanie tajemnic Collegium Anatomicum, w którym pracuje. To gmach, który w 1920 roku podczas Powszechnej Wystawy Krajowej był pałacem sztuki, a więc galerią najbardziej znamienitych dzieł. Ewa Sumelka dotarła do unikatowych publikacji, dokumentów z tego okresu, zgromadziła pokaźną literaturę fachową. W czasie remontu Anatomicum, odkryto fragment fresków, które dziś są świadectwem wielkiej świetności tego budynku.

Poznański oddział Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFMSA-Poland przygotował warsztaty szycia chirurgicznego i stoiska, na których można było zrobić pomiar oraz ocenę zawartości wydychanego powietrza, pomiar ciśnienia, oznaczyć poziom cukru we krwi, wskaźnik BMI.

Festiwalowi towarzyszyła wystawa poświęcona 20 – letniej działalności Fundacji Pomocy Humanitarnej „Redemptoris Missio”.

Publiczność podczas projekcji filmu pt. „Twarz w twarz”

Goście Festiwalu reprezentujący poznańskie uczelnie: prof. Grzegorz Skrzypczak, rektor Uniwersytetu Przyrodniczego, prof. Aleksandra Rakowska Politechnika Poznańska, prof. Stanisław Kowalik UAM, prof. Maciej Żukowski Uniwersytet Ekonomiczny, prof. Roman Słowiński PAN.

Podczas trwania Festiwalu o bezpieczeństwie uczestników dbał zespół studentów ratownictwa medycznego z Wydziału Nauk o Zdrowiu: Marta Wachowiak, Agnieszka Ziółkowska i Aleksander Więckowski

Stoisko promocyjne UM

OCHRONA ŚRODOWISKA JAKO ELEMENT OCHRONY ZDROWIA

Ochrona środowiska znajduje coraz częściej swoje miejsce w programach nauczania kierunków uczelni medycznych. Na Wydziale Nauk o Zdrowiu prowadzone są tego typu zajęcia w ramach przedmiotów – podstawy ochrony środowiska oraz ochrona środowiska. Ekologia człowieka dla studentów Zdrowia Publicznego, Elektroradiologii, Biotechnologii Medycznej i Dietetyki. Zasadność tych przedmiotów wynika z faktu bezpośredniego związku ochrony środowiska z ochroną zdrowia oraz produkcją przez placówki medyczne ogromnych ilości odpadów, wymagających specjalnego przechowywania oraz utylizacji.

Edukacja ekologiczna może mieć charakter nieformalny, obejmujący np. działania pozarządowych organizacji proekologicznych i społecznych, ale również formalny, obejmujący wszystkie etapy kształcenia, od podstawowego aż po wyższy. W ramach prowadzonych przez Katedrę Biologii i Ochrony Środowiska zajęć dydaktycznych realizowany jest cykl wykładów dotyczących m.in. ogólnego rysu historycznego oraz organizacji ochrony środowiska w Polsce i na świecie, budowy oraz zanieczyszczeń podstawowych elementów biosfery, wpływu degradacji środowiska na zdrowie człowieka, problemu gatunków inwazyjnych, gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem odpadów medycznych oraz podstaw rekultywacji.

W laboratorium

Studenci odbywają ćwiczenia, podczas których wykonują analizy fizyczno-chemiczne prób wody pobranych z różnych

odcinków rzeki Warty i poznańskich zbiorników (Maltańskiego, Strzeszyńskiego oraz Rusałki), obserwują mikroskopowo toksyczne gatunki sinic oraz poznają sposoby eliminacji ich zakwitów, oceniają wpływ różnych stężeń metali ciężkich i zasolenia oraz zmian odczynu na zakładaną przez siebie hodowlę rzęsy drobnej oraz roślin uprawnych (rzeżuchy, grochu itp.) Analizują próbki gleby zebrane w okolicy swojego miejsca zamieszkania (m.in. zawartość metali ciężkich).

W terenie

Zajęcia terenowe (jedyne na całym Uniwersytecie) na terenie Parku Krajobrazowego Promno, są okazją do odetchnięcia od sal wykładowych i laboratorium, dają możliwość bezpośredniego obcowania z naturą, co większości ewidentnie poprawia humor i nastrój. W trakcie zajęć studenci m.in. poznają rodzime gatunki drzew i krzewów (ku naszemu zdumieniu wielu studentów nie potrafi rozpoznać ta-

kich drzew jak buk lub dąb...), określają typy siedliskowe lasów, obserwują ważki i innych przedstawicieli drobnej fauny, a kilka grup miało okazję z bliska zobaczyć sarny czy dziki.

Źródła wiedzy o środowisku

W 2010 roku, zainteresowani jak na zagadnienia związane ze środowiskiem zapatrują się sami uczestnicy zajęć, wykonaliśmy badania ankietowe, które objęły grupę 150 studentów naszego Uniwersytetu. Ich rezultaty podkreślają wartość prowadzonych przez nas zajęć, albowiem studenci jako trzecie źródło wiedzy o środowisku i jego ochronie (zaraz po Internecie i telewizji) wskazali prowadzone przez nas zajęcia. Co więcej, nie była to opcja z wyboru, studenci sami wpisywali ją w rubrykę „inne”. Warto także wspomnieć, że ponad 70 proc. studentów było zainteresowanych tematyką środowiskową, a aż 87 proc. uznało, że nie jest ona wystarczająco często poruszana w Polsce.

Świadomi ekologicznie studenci

Nasi studenci wykazali się stosunkowo wysokim stopniem świadomości ekologicznej, zwłaszcza na tle ogólnopolskich badań prowadzonych przez warszawski Instytut na Rzecz Ekorozwoju na reprezentatywnej grupie Polaków w latach 2008 i 2009. Większość z ankietowanych oszczędza wodę, energię elektryczną i grzewczą w codziennym życiu. 83 proc. zakręca kran podczas mycia zębów i używa zmywarki w kuchni, a 81 proc. kąpie się pod prysznicem. Ponad 70 proc. stosuje żarówki energooszczędne i wyłącza światło wychodząc na dłużej z pomieszczenia. Prawie każdy ankietowany (97 proc.) nie zostawia włączonego komputera, gdy nie jest on używany, a ponad 60 proc. wyłącza urządzenia RTV z prądu przy ich dłuższej bezczynności np. podczas wyjazdu na urlop. 70 proc. ankietowanych wyłącza również grzejniki kiedy wietrzy pomieszczenie.

Studenci podczas zajęć laboratoryjnych z ochrony środowiska. (Fot. Piotr Rzymiski)

Studenci podczas zajęć terenowych w PK Promno. (Fot. Jacek Sikora)

Odpady segreguje 61 proc. studentów, ale warto zaznaczyć, że aż 20 proc. nie robi tego ze względu na brak prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów w miejscu zamieszkania. Większość (ponad 70 proc.) wyrzuca również baterie do specjalnie do tego przeznaczonych pojemników, chroniąc tym samym otoczenie przed skażeniem metalami ciężkimi. Cieszy również fakt, że większość studentów używa przyjaznych środowisku materiałów do przeniesienia zakupów (tzw. toreb ekologicznych, toreb papierowych, wiklinowych koszy).

Zadania do odrobienia

Pośród studentów, którzy nie wykazywali zainteresowania ochroną środowiska dominowało używanie, długo biodegradowalnych toreb foliowych. Najmniejszym

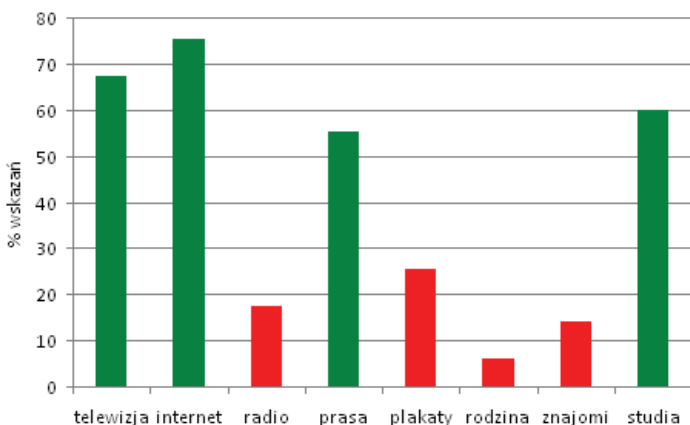
zaangażowaniem w kwestie środowiskowe nasi studenci wykazali się podczas wyboru produktów. Co prawda 65 proc. kieruje się klasą energetyczną przy wyborze sprzętu AGD/RTV, ale niewielu (31 proc.) wybiera produkty w opakowaniach przyjaznych środowisku, a jeszcze mniej (15 proc.) podczas zakupów produktów chemii gospodarczej i kosmetyków kieruje się ich wpływem na środowisko. Niestety, jak wynika z wielu innych, niezależnych analiz, środowiskowe kryteria wyboru produktów nadal zajmują ostatnie miejsca listy motywów, którymi kierują się konsumenci w wyborach rynkowych. Być może wynika to po prostu z braku świadomości, że na rynku polskim dostępne są już produkty (środki czystości i kosmetyki), pozbawione szkodliwych substancji. Wbrew

ogólnie panującej opinii, nie są one wcale droższe od tradycyjnych.

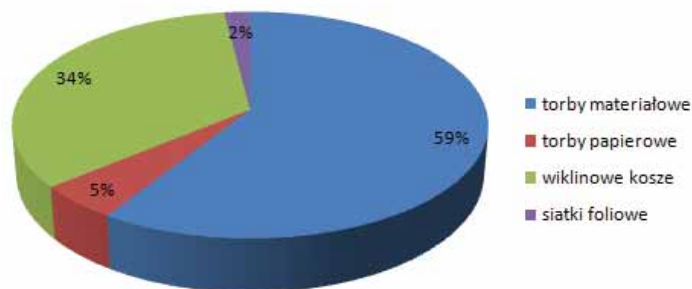
Otrzymane wyniki ewidentnie podkreślają rolę prowadzenia zajęć „środowiskowych” nie tylko na kierunkach biologicznych, przyrodniczych lub rolniczych, ale również na takich, które pozornie mają niewiele z tym wspólnego. Wydaje się więc zasadne wprowadzenie ochrony środowiska, rozumianej również jako element ochrony zdrowia człowieka, na inne kierunki studiów na uczelniach medycznych, włączając w to kierunki lekarskie. Jedynie bowiem kształtując odpowiednie postawy i zachowania oraz poczucie odpowiedzialności za środowisko możemy zapewnić jego przetrwanie, a wraz z nim – naszego gatunku.

BARBARA PONIEDZIAŁEK
PIOTR RZYMSKI

Katedra Biologii i Ochrony Środowiska UM

Źródło wiedzy o środowisku i jego ochronie dla studentów UM w Poznaniu.

Rodzaj toreb stosowanych na zakupy przez studentów UM w Poznaniu.

OSTEOPLANT

LIDER INNOWACYJNOŚCI

A analizując rozwój stomatologii ostatnich lat wydaje się, że dyscypliną wiodącą w innowacji jest rehabilitacja układu stomatognatycznego z zastosowaniem implantów. W tym okresie najpierw rodził się, a później rozwijał jedyny polski system implantologiczny Osteoplast®, rozpracowywany i rozwijany przez poznańskich pracowników uczelni medycznej.

Pierwsze koncepcje powstawały przed 18 laty i ciągle były modyfikowane, aż do aktualnej – trzeciej generacji systemu implantologicznego. Ostatnio, korzystając z zaproszenia Fundacji Uniwersytetu Medycznego, producenta systemu, miałem okazję zwiedzić już nowy zakład produkujący implanty i inne elementy związane z rekonstrukcją utraconych zębów. Najbardziej cieszy fakt, że jest to zakład na miarę XXI wieku. Miałem okazję przyrzec się w jakich warunkach powstają implanty, które nie odbiegają jakością od tych z najwyższej półki. Nowo wybudowany obiekt produkcyjny w Dąbrowie k. Poznania z zapleczem szkoleniowym znajduje się bezpośrednio przy powstającym systemie autostrad, w sąsiedztwie poznańskiego lotniska Ławica. Tak więc już sama lokalizacja implikuje możliwość spotkań i wymiany informacji pomiędzy różnymi ośrodkami naukowymi, a producentami. Na pierwszy rzut oka zwraca uwagę nowatorska fasada budynku, solidna konstrukcja, za którą znajduje się prawdziwa perełka: przemyślana od początku do końca linia technologiczna z najnowocześniejszymi maszynami do produkcji szalenie precyzyjnych elementów z tytanu jakimi są wszczepy śródkostne.

Idea budowy nowoczesnej fabryki powstała w 2008r. W momencie gdy wypracowana marka – Osteoplast stała się rozpoznawalna w Polsce, a produkowane przez Fundację Uniwersytetu Medycznego implanty uzyskały status jednych z częściej stosowanych w kraju, uznano te fakty jako szansę do podjęcia odważnych kroków w rozwoju infrastruktury produkcyjnej oraz poszerzenia oferty wyrobów medycznych by jeszcze bardziej umocnić miejsce w rynku. Wyraźne powiązanie planów inwestycji budowlanej z działaniami badawczo – rozwojowymi pozwoliły uzyskać dofinansowanie całego przedsięwzięcia w ramach programu Unii Europejskiej – Innowacyjna Gospodarka (Wsparcie na prace badawcze i rozwojowe oraz wdrożenie wyników tych prac, działanie 1.4 – 4.1) w kwocie 2 643 320 zł.

Wytwórnia wszczepów śródkostnych jest gotowa

Chociaż działania inwestycyjne nadal trwają nowa wytwórnia jest już w pełni gotowa. Budynek od początku został zaprojektowany pod kątem optymalnego spełnienia potrzeb technologicznych. Na pierwszej kondygnacji zlokalizowane zo-

stały automaty CNC przeznaczone do obróbki skrawania tytanu i innych materiałów biogodnych. Aktualnie pracują dwa sterowane komputerowo centra obróbcze. Patrząc jednak w przyszłość i spodziewając się rosnącego zapotrzebowania na implanty przewidziano miejsce dla kolejnych nowoczesnych urządzeń, które będą w stanie znacząco zwiększyć wydajność produkcyjną. Następne ultranowoczesne urządzenie zasili park maszynowy jeszcze pod koniec tego roku. W bezpośrednim sąsiedztwie głównej hali znajdują się pomieszczenia przeznaczone do obróbki powierzchni oraz mycia wstępnego wyprodukowanych detali (półproduktów). Dalsza droga produktu wiedzie na piętro, którego układ wyraźnie odbiega od industrialnego charakteru parteru. Tu priorytetem jest najwyższy reżim czystości. Przekraczając próg strefy kontrolowanej czystości czujemy się raczej jak w obrębie bloku operacyjnego niż zakładu przemysłowego. Poszczególne pomieszczenia oddzielone są między sobą śluzami osobowymi i towarowymi, a ich układ przypominający podkowę odzwierciedla technologiczną drogę produktu od kontroli jakości przez mycie i dezynfekcję, montaż aż po automatyczne pakowanie w blistry nie wprowadzając ryzyka krzyżowania się szlaków. Cała strefa czysta (ang. cleanroom) jest całkowicie odizolowana od otoczenia, a zaopatrzenie w czyste powietrze dokonywane jest przez zautomatyzowaną centralę klimatyzacyjną, której urządzenia w sposób ciągły oczyszczają powietrze z zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych podnosząc poziom czystości produkcji znacznie powyżej rekomendacji międzynarodowych. Zakończeniem procesu produkcyjnego jest sterylizacja implantów metodą wiązki wysokoenergetycznych elektronów. Opuszczając pomieszczenia kontrolowanej czystości udajemy się do biura konstrukcyjno – technologicznego. Nie znajdujemy tu jednak desek kreślarskich ani zwojów dokumentacji technicznej. Na ekranach komputerowych stacji graficznych powstają trójwymiarowe modele nowych i unowocześnianych wyrobów. Zanim zostaną z nich wyprodukowane

Budynek produkcyjny Wytwórni Implantów Stomatologicznych Fundacji Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Interdyscyplinarna współpraca od początku stymuluje innowacyjne wdrożenia (od lewej: lek. dent. Adam Piosik, prof. dr hab. Wiesław Hędzłek z Katedry i Kliniki Protetyki Stomatologicznej UMP oraz mgr inż. Monika Wilczek i dr n. med. Rafał Zagalak z Fundacji Uniwersytetu Medycznego)

Prezentacja jednego z nowoczesnych centrów obróbkowych CNC – „serca” technologii produkcyjnej implantów śródkostnych Osteoplant (od lewej: dr n. med. Rafał Zagalak – dyrektor wytwórni oraz prof. dr hab. Wiesław Hędzłek – kierownik Katedry i Kliniki Protetyki Stomatologicznej)

prototypy podlegają wirtualnym testom, próbom kompatybilności i symulacjom obróbki. Trudno nie zgodzić się, iż dla nas lekarzy to doskonały sposób współpracy przy kreowaniu nowych rozwiązań. Widok 3d jest zrozumiały i jednoznaczny dla całego interdyscyplinarnego zespołu projektowego.

Efekt pasji i energii twórców

Współpraca w przestrzeni projektowej i badawczo – rozwojowej łączy nas od kilkunastu lat. Przecież już sama koncepcja pierwszej generacji implantów Osteoplant z połowy lat 90-tych była rezultatem prac lekarzy z ówczesnego Instytutu Stomatologii AM Poznań. Od tego czasu zrealizowano szereg projektów badawczych, które zaowocowały dziesiątkami doniesień naukowych i 6 rozprawami doktorskimi. 5 lat temu zostało powołane konsorcjum złożone z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, Politechniki Poznańskiej i Fundacji Uniwersytetu Medycznego, którego celem jest intensyfikacja działalności badawczo – rozwojowej w zakresie implantologii stomatologicznejw skojarzeniu nauk technicznych i biomedycznych. Efekty są imponujące. Prowadzimy dwa równoległe projekty: pierwszy w zakresie optymalizacji konstrukcji implantów śródkostnych, drugi dotyczy zastosowania tlenku cyrkonu w wykonawstwie uzupełnień implantoprotetycznych. Rezultaty badań nad innowacyjnymi konstrukcjami już przyniosły faktyczne wdrożenia w postaci nowej generacji wszczepów – Osteoplant® Base i Osteoplant® Rapid. Warto zaakcentować, iż w badaniach przetestowano niespotykaną dotąd w tej dziedzinie metodologię opartą na cyfrowej symulacji algorytmu ewolucji w kreowaniu optymalnej konstrukcji wyrobu.

Ta spektakularna technika będąca wynikiem obserwacji praw biologii wydaje się nieść wręcz nieograniczone możliwości implementacji w różnych dziedzinach techniki. Osiągnięcia w zakresie rozwoju poznańskiego systemu implantologicznego zostały zauważone też przez władze samorządowe. W zeszłym roku w eliminacjach do konkursu Innowacyjna Wielkopolska, jury zakwalifikowało Fundację Uniwersytetu Medycznego do grona trzech laureatów konkursu – wielkopolskich przedsiębiorstw z największymi osiągnięciami w zakresie innowacji.

Z pewnością atmosfera sukcesu i optymizmu po otwarciu nowej fabryki polskich implantów w Poznaniu sprawia, że perspektywy dalszego rozwoju są na wyciągnięcie ręki, a rewolucja w Polskim świecie naukowym odbywa się właśnie teraz, w obecnej rzeczywistości. Pasja i energia twórców poznańskiego systemu pozwala nam oczekiwać spektakularnych osiągnięć polskich naukowców na naszym krajowym rynku wewnętrznym jak i rynkach zagranicznych.

PROF. DR HAB.
WIESŁAW HĘDZELEK

Kontrola jakości towarzyszy każdemu etapowi produkcji – to warunek efektywnego systemu zarządzania jakością

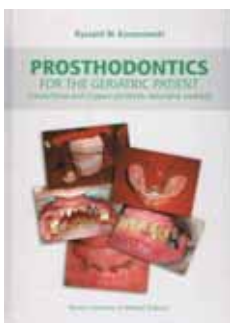

Montaż i pakowanie implantów odbywają się w certyfikowanej strefie kontrolowanej czystości (klasa 7 wg EN ISO 14644)

BIOLOGIA MOLEKULARNA DLA FARMACEUTÓW
Praca zbiorowa pod redakcją Barbary Licznerskiej,
Ewy Ignatowicz i Wandy Baer-Dubowskiej

Podręcznik adresowany jest przede wszystkim do studentów farmacji i farmaceutów. We wstępie jego autorzy piszą, że publikacja ta jest wynikiem siedmioletniego doświadczenia w nauczaniu tego przedmiotu na kierunku farmacja. W podręczniku uwzględniono także uwagi i oceny studentów, co sprawiło, że jest on dla nich bardziej przystępny.

PROSTHODONTICS
For the geriatric patient
Ryszard W. Koczorowski

Pierwszy podręcznik tego typu przygotowany przez polskiego autora dla anglojęzycznych studentów i lekarzy dentyistów. Autor – doświadczony klinicysta i nauczyciel akademicki w sposób kompetentny i przejrzysty przedstawił ważne zagadnienia stomatologii wieku podeszłego uwzględniając w nim m. in. potrzeby lecznicze, psychologiczne, socjologiczne oraz ogólnoustrojowe i miejscowe uwarunkowania, które w istotny sposób wpływają na wynik diagnostycznych i terapeutycznych procedur.

METODOLOGIA BADAŃ NAUKOWYCH W MEDYCYNIE
Dariusz Radomski, Antoni Grzanka

„Realizacja projektów badawczych musi być poparta znajomością metodologii badań naukowych w medycynie. Jest to przedmiot wykładany na wydziałach nauk o zdrowiu uniwersytetów medycznych. Prezentowany skrypt jest uzupełnieniem dydaktycznym do tego przedmiotu”.

Z recenzji podręcznika – prof. dr hab. Jana Trykowskiego za „Dental Forum”

LEKI POCHODZENIA NATURALNEGO
pod redakcją Gerarda Nowaka

„W dobie wielkiego powrotu do leczenia ziołami, kiedy na rynku farmaceutycznym pojawia się duża liczba złożonych preparatów ziołowych dostępnych poza receptą i kiedy zauważa się wzrastającą tendencję do samoleczenia, farmaceuta staje się osobą najbardziej kompetentną do udzielania fachowych informacji o działaniu, zastosowaniu, bezpieczeństwie stosowania i dawkowaniu leków.” W podręczniku autorzy w przejrzysty sposób przedstawili terapeutyczne oddziaływanie leków roślinnych w różnych jednostkach chorobowych. Wszystkie informacje są zweryfikowane w oparciu o międzynarodowe monografie.

MIKROBIOLOGIA LEKARSKA
Repetitorium z bakteriologii
Andrzej Szkaradkiewicz

„Mimo ogromnego postępu w zakresie profilaktyki i terapii zakażeń, nadal blisko 30 proc. zgonów na świecie jest spowodowanych chorobami zakaźnymi. Są to wirusy, bakterie, grzyby oraz pasożyty, przy czym blisko 40 proc. z nich stanowią bakterie. Podręcznik obejmuje bakteriologię, prezentując najważniejsze rodziny, rodzaje i gatunki bakterii chorobotwórczych dla człowieka, ich biologię, podstawowe cechy epidemiologiczne, czynniki zjadliwości, a także ich diagnostykę bakteriologiczną oraz rekomendacje terapeutyczne”.

Z przedmowy prof. dr hab. Andrzeja Szkaradkiewicza

REDAGOWANIE PRAC DYPLOMOWYCH W UCZELNIACH MEDYCZNYCH
pod redakcją Leszka Bartkowiaka

„Celem tej książki jest pomoc w przygotowaniu, napisaniu i zredagowaniu pracy magisterskiej” – pisze we wstępie Leszek Bartkowiak. To zbiór zasad i wskazówek, które pozwolą każdemu autorowi właściwie „okieł-

znać” naukową materię. Redagowanie pracy – jak się powszechnie wydaje – nie powinno być procesem końcowym, lecz wstępnym. Taka kolejność pozwala objąć całość przygotowań odpowiednim planem. Praca magisterska wieńczy obecnie studia medyczne. Powinna być dziełem, które wykaże samodzielność w myśleniu i działaniu autora. Dziełem atrakcyjnym merytorycznie, starannie przygotowanym edytorsko, poprawnym językowo i odpowiednio zredagowanym.

ELEMENTY PSYCHOLOGII OGÓLNEJ I KLINICZNEJ

pod redakcją Ewy Mojs, Marii Skommer i Bogusława Stelcera

Praca zbiorowa przygotowana przez pracowników Zakładu Psychologii Klinicznej UM w Poznaniu. Bogate kompendium wiedzy z psychologii ogólnej, klinicznej, psychologii zdrowia. Jeden z rozdziałów poświęcony jest człowiekowi w chorobie.

Autorzy przedstawiają psychologiczne aspekty chorób przewlekłych, ich wpływ na funkcjonowanie rodziny, radzenie sobie z chorobą, niepełnosprawnością. Dr Bogusław Stelcer pisze o opiece paliatywnej w służbie umierającym. Jej celem jest zapewnienie jak najwyższej jakości życia choremu i jego rodzinie. Jest ona nastawiona na niesienie ulgi w cierpieniu, przeciwdziałanie bólowi, problemom psychicznym i duchowym. W rozdziale V. pracy omówiono formy pomocy psychologicznej: interwencję kryzysową, psychoterapię oraz rolę grup wsparcia. Chory człowiek, być może w równym stopniu jak profesjonalnego leczenia, oczekuje od lekarza empatii. Lektura tej książki na pewno pomoże to osiągnąć.

NOMINACJE PROFESORSKIE

Wydział Lekarski II

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał tytuł profesora nauk medycznych z zakresu medycyny **dr hab. Markowi Ruchale prof. UM** kierownikowi Katedry i Kliniki Endokrynologii, Przemiany Materii i Chorób Wewnętrznych.

J.M. Rektor mianował **prof. dr hab. Aldonę Kasprzak** na stanowisko profesora zwyczajnego w Katedrze i Zakładzie Histologii i Embriologii.

HABILITACJE

Wydział Lekarski I

stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyna – ginekologia i położnictwo **dr n.med. Wojciechowi ROKICIE** na podstawie pracy habilitacyjnej nt: „Analiza wartości diagnostycznej wybranych testów molekularnych i immunocytochemicznych w wykrywaniu zmian patologicznych szyjki macicy”

stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyna – ginekologia i położnictwo **dr n.med. Beacie BANASZEWSKIEJ** na podstawie pracy habilitacyjnej nt: „Zastosowanie statyn w leczeniu farmakologicznym zespołu policystycznych jajników (PCOS) kobiet w wieku rozrodczym – prospektywne badania randomizowane”

Wydział Lekarski II

doktorzy habilitowani nauk medycznych z zakresu medycyny – dermatologii **dr n.med. Aleksandra Dańczak-Pazdrowskiej**

z zakresu biologii medycznej **dr n.med. Jolancie Saczko**

DOKTORATY

Wydział Lekarski I

lek. Maciej Brązert pr.dr.nt.: Badanie ekspresji izoform insulino podobnego czynnika wzrostu (IGF-1) w jajnikach kobiet z zespołem policystycznych jajników (PCOS)

lek. Agnieszka Podfigurna-Stopa pr.dr.nt.: Ocena stężenia kortykoliberyny, kisspeptyny oraz inhibiny B i inhibiny całkowitej w surowicy krwi u pacjentek z czynnościowym podwzgórzowym brakiem miesiączki i jadłowstrętem psychicznym

lek. Agnieszka Tarczyńska pr.dr.nt.: Czy współistniejąca choroba nowotworowa zmienia ciężkość przebiegu sepsy w warunkach oddziały intensywniej terapii – analiza porównawcza

mgr położn. Irena Galewska pr.dr.nt.: Wybrane aspekty medyczne, psychologiczne, socjomedyczne i ekonomiczne mieszkańców Kalisza w wieku sędziwym

lek. Joanna Jackowska pr.dr.nt.: Ocena słuchu dzieci z czynnikami ryzyka monitorowanych w Programie Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu u Noworodków, u których nie zdiagnozowano niedosłuchu

lek. Małgorzata Pilarczyk pr.dr.nt.: Wpływ mirtazapiny na jakość życia pacjentów z zaawansowaną chorobą nowotworową

lek. Sylwia Stężowska-Kubiak pr.dr.nt.: Charakterystyka epidemiologiczno-kliniczna polskiej populacji chorych na mukowiscydozę

mgr piel. Jadwiga Rzepowska pr.dr.nt.: Socjomedyczne aspekty funkcjonowania młodych osób niepełnosprawnych w środowisku wiejskim

lek. Grzegorz Brzezicki pr.dr.nt.: Wpływ pooperacyjnej blizny nadoponowej na korzenie nerwów rdzeniowych w odcinku lędźwiowym kręgosłupa – badania na modelu doświadczalnym

lek. Piotr Pawlik pr.dr.nt.: Analiza polimorfizmów genów kodujących enzymy obiegu aktywnego metylu w nowotworach złośliwych jajnika i błony śluzowej trzonu macicy

mgr pedagog. Dariusz Komar pr.dr.nt.: Badanie skuteczności stosowania systemu CROS u pacjentów z jednostronną głuchotą odbiorczą

lek. Agnieszka Koziołek pr.dr.nt.: Wpływ sposobu znieczulenia noworodka z masą urodzeniową <1000 g do zabiegu laserowej fotokoagulacji siatkówki na wybrane parametry dobrostanu w okresie okołoperacyjnym

Wydział Lekarski II

– z zakresu medycyny:

lek. Elżbieta Drebs-Piasecka z Oddziału Ginekologiczno-Położniczego Wojewódzkiego Szpitala w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Znaczenie wybranych wariantów polimorficznych genów układu cytokin w etiologii porodu przedczesnego.

lek. Vanessa Kaczmarek-Leki z NZOZ Międzynarodowego Centrum Dializ w Poznaniu, Oddział w Ostrowie Wielkopolskim. Rozprawa doktorska pt. Wykrywalność przeciwciał przeciw antygenowi rdzeniowemu wirusa zapalenia wątroby typu B a czas trwania leczenia nerkozastępczego.

lek. Piotr Liszkowski z Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i Diabetologii UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Nieinwazyjna ocena fali tętna i funkcji śródbłonna u chorych z typem 1 cukrzycy.

lek. Oliwia Jakubowicz ze Szpitala Klinicznego im. H. Świąteczkiego z Katedry i Kliniki Dermatologii w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Analiza wyników badań serologicznych w kierunku kiły oraz wybranych problemów psychologicznych u chorych na kiłę w materiale Kliniki Dermatologii Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

lek. Leszek Bartoszak ze Studiów Doktoranckich w Katedrze i Klinice Dermatologii UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Alergia kontaktowa u dzieci i młodzieży chorych na atopowe zapalenie skóry.

lek. Sławomir Janus z Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie. Rozprawa doktorska pt. Analiza jakości opieki perinatalnej w Polsce w latach 1996-2010.

lek. Monika Cugowska z Oddziału Intensywnej Terapii Kardiologicznej Świętokrzyskiego Centrum Kardiologii w Kielcach. Rozprawa doktorska pt. Wpływ przewlekłej niedrożności tętnicy wieńcowej na rokowanie pacjentów z ostrym zawałem serca leczonych pierwotną angioplastyką.

lek. Kamila Krawczyk rezydentka z Kliniki Psychiatrii Dorosłych UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Badania nad potencjalizacją leków przeciwdepresyjnych w depresji lekoopornej za pomocą nienasyconych kwasów tłuszczowych omega-3.

– z zakresu stomatologii:

lek. dent. Agata Prylińska-Czyżewska z Kliniki Rehabilitacji Narządu Żucia UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Wpływ sposobu przygotowania podbudowy cyrkonowej na siłę wiązania ze szkliwem i zębina przy zastosowaniu różnych cementów.

lek. dent. Krzysztof Gawrołek z Kliniki Rehabilitacji Narządu Żucia UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Ocena skuteczności terapii dysfunkcji Układu Stomatognatycznego na podstawie parametrów ruchowych żuchwy.

lek. stom. Nedal Aidi z Prywatnej Praktyki Stomatologicznej Orto-Aidi w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Zmiany położenia żuchwy pod wpływem działania relaksacyjnej płytki podjęzykowej. Analiza cefalometryczna.

lek. stom. Małgorzata Pobel-Aidi z Prywatnej Praktyki Stomatologicznej „ORTO-AIDI” w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Analiza wartości metrycznych przedniego odcinka szczęki i żuchwy po terapii płytką Schwarza lub maską twarżową – badania retrospektywne.

lek. stom. Krzysztof Makuch z Kliniki Gerostomatologii UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Analiza zawartości tytanu w błonie śluzowej pokrywającej dwuetapowe tytanowe wszczepy śródkostne w okresie ich wgajania.

– z zakresu biologii medycznej:

mgr anal. med. Justyna Mikula-Pietrasik z Katedry i Zakładu Patofizjologii UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Wpływ stilbenów (resweratrolu i jego analogów) na molekularne i czynnościowe wykładniki starzenia się ludzkich komórek mezotelium otrzewnowego in vitro.

mgr biol. med. Patrycja Sujka-Kordowska ze Studiów Doktoranckich w Katedrze i Zakładzie Histologii i Embriologii UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. Ocena ekspresji czynników regulujących angiogenezę w ostrej białaczce limfoblastycznej u dzieci.

Wydział Farmaceutyczny

mgr farm. Anna Froelich – asystent w Katedrze i Zakładzie Technologii Postaci Leku UMP; rozprawa doktorska: „Badania struktury kryształów pochodnych oleananu metodą rentgenograficzną”. Przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej, nadania stopnia doktora nauk farmaceutycznych

mgr biol. Inga Mrzyk – słuchacz Podyplomowego Niestacjonarnego Studium Metodologii i Badań Naukowych UMP; 4-chloro-2-metylofenoksyoctowego w badaniu toksyczności podprzewlekłej”

mgr inż. Hanny Piotrowskiej – asystenta w Katedrze i Zakładzie Toksykologii UMP; rozprawa doktorska: „Działanie przeciwnowotworowe metylowych analogów resweratrolu”

mgr anal. med. Magdaleny Borowskiej – asystenta w Katedrze i Zakładzie Farmakologii UMP; rozprawa doktorska: „Wybrane nieklasyczne czynniki proaterogenne u chorych na cukrzycę typu 2 w aspekcie stosowanej farmakoterapii”

Wydział Nauk o Zdrowiu

lek. med. Dorota Boniek - Poprawa Rozprawa doktorska pt. „Zmienność elementów pogody a nagłe przyjęcia do szpitala”

mgr Izabela Skibińska Rozprawa doktorska pt. „Molekularne mechanizmy działania 17-estradiolu, genisteiny i bisfenolu-A na plemniki ludzkie”

mgr Bartłomiej Juras Rozprawa doktorska pt. „Modelowy plan reagowania szpitala na sytuacje kryzysowe”

mgr Hanna Wiśniewska-Śliwińska Rozprawa doktorska pt. „Studium higieniczno-socjomedyczne funkcjonowania uczestników postępowania egzekucyjnego”

mgr Marcin Wnuk Rozprawa doktorska pt. „Emocjonalne uwarunkowania jakości życia Anonimowych Alkoholików”

mgr Agnieszka Ryczek Rozprawa doktorska pt. „Dylematy współczesnej bioetyki w ujęciu Petera Singera. Studium aborcji, eutanazji i nowej eugeniki”

Centrum Biologii Medycznej

Dobiegają końca prace nad budową Centrum Biologii Medycznej przy ul. Rokietnickiej. To kolejny znaczący element kampusu uniwersyteckiego, który powstaje w tym rejonie miasta.